

Daugavpils pilsētas pedagogu-karjeras konsultantu MA darba analīze par 2020./2021.mācību gadu

Metodiskā darba prioritātes:

1. Skolotāju kompetences pilnveidošana un sadarbības veicināšana jaunā mācību satura plānošanā un īstenošanā.
2. KI integrēšana pilnveidotā mācību satura un pieejas īstenošanā.
3. Individuālā karjeras atbalsta pieejamības nodrošināšana skolēniem un vecākiem.

1. Atbalsta pasākumi pedagogiem

Attīstot karjeras atbalsta pakalpojumu pieejamību pašvaldībā un īstenojot prioritātes – Skolotāju kompetences pilnveidošana un sadarbības veicināšana jaunā mācību satura plānošanā un īstenošanā un individuālā karjeras atbalsta pieejamības nodrošināšana skolēniem un vecākiem, izglītības iestāžu pedagogiem – karjeras konsultantiem tika organizēti izglītojoši semināri Zoom platformā. Informācijai, kā veicināt KI jautājumu integrēšanu mācību saturā, Daugavpils 13.vidusskolas PKK A.Ivanova MA ietvaros novadīja semināru “Karjeras izglītības integrēšana mācību procesā”. Daugavpils 15.vidusskolas PKK G.Pastare dalījās pieredzē par sadarbību ar sociālo zinību skolotāju “Karjeras izglītības integrēšana sociālo zinību stundās”. Daugavpils 9.vidusskolas PKK L.Lutinska-Kondrašova pastāstīja, kā analizēt un izvērtēt skolēnu karjeras vadības prasmju attīstību “Karjeras lēmumu izvērtēšanas stratēģijas”, savukārt, paplašinot kompetences individuālajā konsultēšanā, Daugavpils 12.vidusskolas PKK N.Mihailova dalījās ar apgūto seminārā “Marka Savicka metodes konsultēšanā”. Sadarbībā ar Daugavpils Universitāti, M.Kravale-Pauliņa izglītības iestāžu PKK iepazīstināja ar tēmu “Darba tirgū nepieciešamās prasmes un nākotnes nodarbinātība”. Sadarbībā ar Daugavpils Jaunatnes nodaļu, vecāko jaunatnes lietu speciālistu A.Pučinski tika diskutēts par tēmu “Brīvprātīgā darba iespējas pašvaldībā, tā nozīme karjeras izglītībā”. Lai gūtu pilnīgāku informāciju un izpratni par karjeras atbalsta sistēmu, KI pakalpojumu īstenošanu skolā, S.Čeirāne izglītības iestāžu PKK iepazīstināja ar IKVD Izglītības iestāžu pašvērtējuma metodiku, informācijā izanalizējot darbības jomas, kuras attiecināmas uz karjeras izglītību. MA dalībniekiem tika noorganizēts seminārs ar vietnes www.profolio.lv izveidotāju I.Dobahovu par skolu iespējām izmantot vietnes resursus karjeras atbalstam un izglītībai iestādē.

Covid-19 ierobežojumu dēļ tika atcelti LLU organizētie profesionālās pilnveides kursi (A programma) “Izpratnes pilnveide par karjeras iespējām un tā integrēšana izglītības procesā”, kā arī pieredzes apmaiņas seminārs Krāslavā.

Kompetenču pilnveidošanai ESF projektā “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” iesaistītie pedagogi – karjeras konsultanti (9) piedalījās VIAA organizētajās attālinātajās supervīzijās. Mācību gada laikā PKK izmantoja iespēju piedalīties dažādos attālinātajos semināros un apmācībās gan Latvijas, gan starptautiskajā mērogā. Lai motivētu un atbalstītu pedagogus viņu centienos, Daugavpils 13.vidusskolas pedagoģe-karjeras konsultante A.Ivanova tika izvirzīta VIAA organizētajai “Karjeras atbalsta balvai-2021”. Gada laikā A.Ivanova izstrādājusi un dalījusi ar metodiskajiem materiāliem – infografikām karjeras un izglītības izpētei. Attālinātā darba laikā pedagogi karjeras konsultanti ir pārskatījuši un atjaunojuši izglītības iestāžu Karjeras izglītības programmas. Gada laikā karjeras konsultanti un iesaistītie partneri tika aicināti uz MA sanāksmēm ZOOM platformā, lai kopīgi plānotu un attīstītu sadarbību dažādās KI jomās, arī attālināta režīma apstākļos.

2. Darbs ar izglītojamajiem

Veicinot skolotāju un PKK sadarbību jaunā mācību satura plānošanā un īstenošanā, tika īstenotas dažādas sadarbības formas, integrējot KI jautājumus mācību saturā. Pārsvārā sadarbojoties PKK un priekšmetu skolotājam, karjeras tēmas tika integrētas dažādās mācību priekšmetu stundās, uz tiešsaistes mācību stundām tika aicināti profesionālās un augstākās izglītības iestāžu speciālisti, profesionāļi, jomu speciālisti.

Mācību gada laikā pedagogi-karjeras konsultanti sniedza individuālās konsultācijas (vairāk kā 400, t.sk. 381 projekta ietvaros): skolēnu interešu un spēju izpēte (82,4%), profesionālās piemērotības noteikšana (82,4 %), izglītības iespēju izpēte (94,1%), mācīšanās motivācija (41,2%), sarunas ar vecākiem (70,6 %). Tika novadītas arī grupu nodarbības – personības izpēte (100%), profesiju pasaules izpēte (100%), informatīvo resursu izpēte (82,4%), izglītības iespēju izziņošana (82,4%), tikšanās ar izglītības iestāžu pārstāvjiem (82,4%), tikšanās ar profesionāļiem (76,5%), tikšanās ar absolventiem, studentiem (41,2%).

Daugavpilī 9. reizi tika organizēta Karjeras nedēļa (KN), tēma – “Klau! Sadzirdi un liec aiz auss!” Skolēni tika aicināti iesaistīties, ieklausīties un arī patstāvīgi gūt informāciju no KN piedāvājuma klāsta, kas pārsvarā norisinājās attālināti. Klātienē pasākumi tika organizēti 1.-6.klašu skolēniem. Ievērojot Covid-19 ierobežojumus, publiskie pasākumi organizēti netika. Katra skola KN pasākumus un aktivitātes organizēja savas skolas ietvaros. KN laikā 17 vispārējās izglītības iestādēs notika 150 aktivitātes, kurās iesaistījās vairāk kā 3000 skolēnu. Attīstot skolēnos uzņēmējspējas, izglītības iestādēs tika turpināts atbalstīt Skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) darbību. Daugavpilī biznesa izglītības programmā 7 gadu laikā ir iesaistījušās 10 skolas – Daugavpils Valsts ģimnāzija, Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola-licejs, Daugavpils 3., 13., 16., 17., 12.vidusskola, Daugavpils Centra vidusskola, Daugavpils Vienības un Saskaņas pamatskola. Savu preci JAL katalogā (<https://jalatvia.lv/katalogs>) izvietojusi 25 SMU, kuri ir arī piedalījušies Latvijas mēroga pasākumos “Cits bazārs”. SMU darbība Programmā iesaistītās skolas izmanto arī citas JAL piedāvātās iniciatīvas – skolēni ir iesaistījušies Līderu programmā (Daugavpils 3.vidusskola), konkursā “Biznesa skices” DVĢ (ieguva 2.vietu), “Mana vārdnīciņa” un “Biznesa pasaka ” (5.-6.klašu grupā, Latvijas Privāto vēsturisko ēku asociācijas specbalvu ieguva Daugavpils Saskaņas pamatskolas 5.klases skolniece). Trešo gadu pēc kārtas Daugavpilī (Daugavpils 3.vidusskolas SMU konsultants N.Kupcovs) organizēja Reģionālo biznesa simulācijas spēles TITAN čempionātu, šogad piedalījās 17 skolēnu komandas no Daugavpils pilsētas un novada, kā arī no Ludzas novada. Valsts mēroga fināla sacensībās tiešsaistē piedalījās 3 komandas no Daugavpils “Podkops” ,“Lucky Team” (Daugavpils 3.vidusskola) un Daugavpils Vienības pamatskolas komanda “Winnerly”. Fināla spēlē arī šogad godalgoto 1.vietu ieguva Daugavpils 3.vidusskolas komanda “Podkops”. Gada noslēguma pasākumā JAL apbalvoja arī Labākos skolotājus uzņēmējdarbībā, 5 kandidātu konkurencē šogad par labāko tika atzīts Daugavpils 3.vidusskolas SMU konsultants N.Kupcovs, bet nominācijā Gada jaunais uzņēmējs – tika atzīti SMU “Exoy” no Daugavpils Tehnoloģiju vidusskolas-liceja. SMU dalībniekiem un arī citiem izglītības iestāžu jauniešiem, kuriem ir interese par uzņēmējdarbību, tika piedāvāti arī citi pasākumi. Sadarbībā ar Latgales Uzņēmējdarbības centru (LUC) attālināti tika organizēts seminārs par biznesa uzsākšanu. Sadarbībā ar Daugavpils Biznesa inkubatoru SMU dalībniekiem bija iespēja saņemt individuālās konsultācijas. Septembrī, klātienē, skolēniem bija arī iespēja apmeklēt JAL organizēto Reģionālo semināru “Jauno uzņēmēju skola 2020” Daugavpilī. Kā arī tiešsaistē vērot uzņēmējdarbības iedvesmas konferenci “Uzdrikties uzvarēt!”, kas tika translēta no Ķīpsalas Rīgā. Turpinot aizsākto sadarbību ar DU Sociālo zinātņu fakultāti, LUC, LTRK un Daugavpils Biznesa inkubatoru 7. reizi skolēniem tika organizēta Jauno uzņēmēju skola “Uzņēmējspēju un līderības nozīme uzņēmējdarbībā!” Šoreiz tā tika organizēta Zoom platformā un ierobežojumu dēļ nebija iespēja realizēt praktisko daļu, šo iemeslu dēļ arī dalībnieku skaits bija sarucis. Covid-19 ierobežojumu dēļ izpalika “Daugavpils inženierzinātņu skolas” norise (sadarbībā ar RTU), jo plānotās nodarbības balstījās uz teorijas nostiprināšanu praksē. Šogad arī nenotika ikgadējā izglītības izstāde “Skola 2021”, taču ļoti daudzas izglītības iestādes organizēja virtuālās Atvērto durvju dienas, kā arī labprāt vadīja nodarbības skolēniem tiešsaistē. Skolēni par šīm aktivitātēm tika informēti, ar iespēju pieslēgties pasākumam individuāli. Tika organizētas arī nodarbības klašu stundu vai mācību stundu ietvaros (RTU, LMK, DU, LU u.c., tostarp koledžas un profesionālās izglītības iestādes). Arī izglītības akcija ĒNU diena netika organizēta, tādēļ vairākas pilsētas skolas uz stundām aicināja dažādu profesiju pārstāvjus, lai sniegtu ieskatu dažādās nozarēs. Turpinot īstenot projektu “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs” pasākumi

skolēniem tika atcelti, taču vairāk uzmanības tika veltīts skolēnu individuālai konsultēšanai, kā arī karjeras jautājumu integrēšana mācību priekšmetu saturā, tādējādi veicinot mācīšanās motivāciju.

3. Sadarbība ar citām institūcijām

Mācību gada laikā tiek uzturēta saikne un sadarbība ar VIAA par karjeras izglītības jautājumiem, novitātēm. Jau otro gadu DPIP ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Biedrību Junior Achievement Latvia (JAL) par atbalstu praktiskās biznesa izglītības programmu īstenošanu 10 Daugavpils vispārējās izglītības iestādēs. Tiek uzturēta un attīstīta sadarbība ar Daugavpilī esošajām izglītības un kultūras iestādēm: DU, RTU Daugavpils Studiju un zinātnes centru, profesionālās izglītības iestādēm, PIKC, DU Daugavpils Medicīnas koledžu, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeju (DNMM), Latgales Centrālo bibliotēku (LCB), Daugavpils Inovāciju centru, dažādu nozaru valsts, pašvaldības, privātajiem uzņēmumiem un organizācijām (LTRK, Latgales plānošanas reģiona LUC, Daugavpils Biznesa inkubatoru), Daugavpils pilsētas domes struktūrvienībām. Vairāki pedagogi karjeras konsultanti ir Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācijas biedri, kas sniedz iespēju papildināt savas zināšanas un gūt pieredzi no citiem pedagogiem karjeras konsultantiem.

4. Aktivitātes projektos, darba grupās, meistarklasēs, mācību līdzekļu izveide

Gada garumā izglītības iestāžu pedagogi-karjeras konsultanti vadīja praksi DU maģistrantiem – topošajiem karjeras konsultantiem. Sadarbībā ar DU, gada noslēgumā visu izglītības iestāžu 7.-12.klašu skolēniem tika piedāvāts aizpildīt Mag. studijas programmas “Karjeras konsultants un jaunatnes lietu speciālists” 1.kursa studentes D.Maļinovskas aptauju “Karjeras izglītības īstenošana un atbalsts vispārējās izglītības iestādēs”. Daugavpils 15.vidusskolas PKK G.Pastare un S.Čeirāne piedalījās diskusijā “Karjeras konsultantu atbalsts jauniešiem Covid-19 pandēmijas laikā”, ko organizēja Liepājas Universitātes mag. programmas “Karjeras konsultants” studente I.Cipriķe. Kā arī S.Čeirāne piedalījās IZM organizētajā darbseminārā “Karjeras attīstības atbalsta sistēmas pilnveide ilgtspējīgai attīstībai” (sadarbībā ar VIAA, LKAA, Labklājības ministriju, NVA). Sadarbībā ar LPR un DU S.Čeirāne piedalījās diskusijā par darba devēju un uzņēmēju iespēju iesaistīties un sadarboties darba vides izziņāšanā, kā arī citu karjeras izglītības iniciatīvu organizēšanā, taču Covid-19 pandēmijas dēļ nebija iespēju aizsākt iecerētās aktivitātes.

Karjeras pakalpojumu pieejamības uzlabošanai un nodrošināšanai, Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde turpina koordinēt, un sadarbībā ar izglītības iestādēm īstenot Eiropas Sociālā fonda projektu Nr.8.3.5.0/16/I/001 “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” īstenošanu. Projekta īstenošanas laiks tiek pagarināts līdz 31.05.2022. Projektā iesaistītas 9 vispārējās izglītības iestādes – Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola-licejs, Daugavpils Centra vidusskola, Daugavpils 9., 10., 12., 13., 15. un 16.vidusskola, Daugavpils Stropu pamatskola-attīstības centrs. 2020./2021.mācību gadā projektā iesaistīti un izglītības iestādēs strādāja 9 pedagogi karjeras konsultanti, nodrošinot izglītojamiem, pedagogiem un vecākiem karjeras pakalpojumu pieejamību

Covid-19 karantīnas laikā Daugavpils skolu PKK ir izstrādājuši vairākus metodiskos un atbalsta materiālus karjeras izglītības jomā, karjeras jautājumu integrēšanai mācību priekšmetu stundās, ar kuriem dalījušies ar citu skolu pedagogiem-karjeras konsultantiem un klašu audzinātājiem (infografikas par informatīvo materiālu izmantošanu, ieteikumi vidusskolas virziena izvēlei, ieskats profesionālās izglītības piedāvājumā Daugavpilī un Latgalē, ieteikumi vecākiem, interaktīvas prezentācijas dažādu vecumu grupu skolēniem par profesiju pasauli, darba tirgu, klases stundu atbalsta materiāli u.c.). Visās projektā iesaistītajās skolās ir pilnveidotas Karjeras izglītības programmas.

5. Secinājumi un nākamā mācību gada aktualitātes

Analizējot MA darbu 2020./2021.mācību gadā, tika ņemtas vērā izvirzītās prioritātes un Daugavpils pilsētas vispārējās izglītības iestāžu attīstības stratēģijā 2018.-2025.gadam izvirzītie izglītības procesa un mācību satura organizācijas jautājumi.

Gada laikā MA sanāksmju, semināru un dažādu citu karjeras atbalsta pasākumu ietvaros uzmanība tika vērsta uz savstarpējo karjeras konsultantu un priekšmetu skolotāju sadarbību izglītības iestādē, karjeras jautājumu integrēšanu mācību priekšmetu saturā. Visefektīvākā sadarbība un KI jautājumu integrēšana izdevusies sociālo zinību stundās (82,4%), valodu stundās (64,7%), matemātikas, fizikas un IT stundās (58,8%), mūzikas un mākslas stundās (47,1%), un dabaszinību stundās (41,2%). Atsaucoties uz PKK darba izvērtējuma aptaujas datiem, 82,4 % aptaujāto PKK ir atzinuši, ka pārsvarā ir saņēmuši atbalstu no administrācijas un atsaucību sadarbībai no kolēģiem, 17,6 % respondentu atzina, ka saņēmuši ļoti lielu atbalstu gan no administrācijas, gan kolēģu puses. Pieaudzis arī sniegto individuālo konsultāciju skaits, kas liecina par uzticēšanās pieaugumu karjeras konsultantiem, kā arī izsvērtu lēmumu pieņemšanu, izvēloties turpmāko karjeras ceļu. Nākamajā mācību gadā plānots turpināt darbu pie individuālo konsultāciju sniegšanu izglītojamajiem un arī viņu vecākiem, turpināt pilnveidot KI jautājumu integrēšanu mācību saturā, kā arī veicināt sadarbību ar darba devējiem, iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām, kas sniegtu pilnīgāku priekšstatu par iegūto teorētisko zināšanu pielietošanu praktiskajā dzīvē.

**Metodiskās apvienības vadītāja
Santa Čeirāne**